

Робочі мови заходу: українська, англійська.

До участі у конференції запрошені науковці, освітяни, фахівці різних профілів, викладачі, докторанти, аспіранти, інтерни, магістри, студенти останніх курсів тощо за науковими напрямками: природничі, суспільні, технічні та соціально-гуманітарні науки.

ОРГАНІЗАТОР КОНФЕРЕНЦІЇ

ГО «НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК
ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ»

Україна, м. Київ, вул. Олександра Кониського, 11, офіс 1.1.

Website: <http://nanvou.org.ua/>

E-mail: nanvuz@ukr.net

СПІВОРГАНІЗАТОРИ:

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

ДУ «ІНСТИТУТ ЕНДОКРИНОЛОГІЇ ТА ОБМІНУ
РЕЧОВИН ІМЕНІ В.П. КОМІСАРЕНКА
НАМН УКРАЇНИ»

ДУ «ІНСТИТУТ НЕВРОЛОГІЇ, ПСИХІАТРІЇ ТА
НАРКОЛОГІЇ НАМН УКРАЇНИ»

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНИЙ
ЦЕНТР УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ МОН УКРАЇНИ

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ПОЛЬСЬКИЙ КАМПУС КИЇВСЬКОГО МЕДИЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ (м. Бидгощ, Польща)

ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ГАБРОВО
(Болгарія)

ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ–ВАРНА (Болгарія)

ГО «МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ОСВІТИ І НАУКИ»

ГО «СПІЛКА ОСВІТЯН УКРАЇНИ»

ГО «АСОЦІАЦІЯ ПСИХОТЕРАПЕВТІВ
І ПСИХОАНАЛІТИКІВ УКРАЇНИ»

ВГО «УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ЛІКАРІВ-ПСИХОЛОГІВ»

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «ОСВІТА І НАУКА В ПЕРІОД ГЛОБАЛЬНИХ КРИЗ ТА КОНФЛІКТІВ У ХХІ СТОЛІТТІ»

ТАБАЧНИКОВ Станіслав – доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України, відмінник освіти України; президент і академік ГО «НАН ВО України» та ГО «МАОН», президент ГО «АППУ», Doctor Honoris causa Institut culturel de Solenzara – *голова комітету*.

АНДРУЩЕНКО Віктор – доктор філософських наук, професор, академік НАПН України, член-кореспондент НАН України, академік ГО «НАН ВО України», ректор Українського державного університету імені Михайла Драгоманова – *співголова*.

СИСА Павел Станіслав – доктор ветеринарних наук, професор, професор Ветеринарного центру Університету Миколи Коперника в Торуні (Польща), Почесний член кафедри анатомії тварин ім. акад. В.Г. Касьяненка Національного університету біоресурсів і природокористування України, професора кафедри морфологічних наук Варшавського університету.

ВЕРБИЦЬКИЙ Володимир – доктор педагогічних наук, професор, академік і віцепрезидент з освітньої діяльності ГО «НАН ВО України», академік та віцепрезидент з питань дошкільної, шкільної, загальної середньої, професійної і позашкільної освіти ГО «МАОН», директор Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді МОН України, голова ГО «Спілка освітян України».

ГЛУХОВСЬКИЙ Павло – доктор біологічних наук, професор, академік ГО «НАН ВО України», професор Американського медичного наукового центру при Каліфорнійському університеті в Лос-Анджелесі (Каліфорнія, США).

КРАЧУНОВ Христо – доктор інженерії, проректор ТУ Варна (Болгарія).

КУЗНЄЦОВ Юрій – доктор технічних наук, професор, заслужений винахідник УРСР, заслужений працівник народної освіти України, заслужений викладач НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського»,

Doctor Honoris Causa (ТУ Габрово), віцепрезидент з наукової роботи і академік ГО «НАН ВО України».

КУЧИН ЮРІЙ – доктор медичних наук, професор, член-кореспондент НАМН України, академік ГО «НАН ВО України», ректор Національного медичного університету імені О.О. Богомольця.

ЛІНСЬКИЙ ІГОР – доктор медичних наук, професор, член-кореспондент НАМН України, академік ГО «НАН ВО України», директор ДУ «Інститут неврології, психіатрії і наркології НАМН України».

ОНИЩЕНКО НАТАЛІЯ – докторка юридичних наук, професорка, академік НАПрН України, заслужений юрист України, заступник директора з наукової роботи Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України.

ТРОНЬКО МИКОЛА – доктор медичних наук, професор, академік НАМН України, член-кореспондент НАН України, директор ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка НАМН України».

ЦАНКОВ ПЛАМЕН – доктор інженерії, доцент, проректор з науково-дослідної роботи ТУ Габрово (Болгарія).

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

ГОЛОВА:

ТАБАЧНИКОВ СТАНІСЛАВ – доктор медичних наук, професор, заслужений лікар України, відмінник освіти України, президент і академік ГО «Національна академія наук вищої освіти України» та ГО «Міжнародна академія освіти і науки України», президент ГО «Асоціація психотерапевтів і психоаналітиків України», Doctor Honoris causa Institut culturel de Solenzara.

СПІВГОЛОВИ:

Андрущенко Віктор – доктор філософських наук, професор, академік НАПН України, член-кореспондент НАН України, академік ГО «НАН ВО України», ректор Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

ВЕРБИЦЬКИЙ ВОЛОДИМИР – доктор педагогічних наук, професор, академік і віцепрезидент з освітньої діяльності ГО «НАН ВО України», академік та віцепрезидент з питань дошкільної, шкільної, загальної середньої, професійної і позашкільної освіти ГО «МАОН», директор Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді МОН України, голова ГО «Спілка освітян України».

ІВНЄВ БОРИС – доктор медичних наук, професор, академік ГО «НАН ВО України», віцепрезидент з міжнародних зв'язків ГО «АППУ», ректор Київського медичного університету.

ЛІНСЬКИЙ ІГОР – доктор медичних наук, професор, член-кореспондент НАМН України, академік ГО «НАН ВО України», директор ДУ «Інститут неврології, психіатрії і наркології НАМН України».

ТРОНЬКО МИКОЛА – доктор медичних наук, професор, академік Національної академії медичних наук України, член-кореспондент НАН України, директор ДУ «Інститут ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка НАМН України».

ЧЛЕНИ ОРГКОМІТЕТУ:

АНДРУШКІВ БОГДАН – доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, член Академії економічних наук України та Міжнародної АРН, дійсний член Української екологічної академії наук і Міжнародної академії економічних наук; член і віцепрезидент Української академії економічної кібернетики Член Національної спілки письменників України, віцепрезидент і академік ГО «НАН ВО України».

БАБІЄНКО ВОЛОДИМИР – доктор медичних наук, професор, заслужений художник України, академік ГО «НАН ВО України», академік і віцепрезидент з міжнародних зв'язків та керівник відокремленого наукового фахового підрозділу мистецтв ГО «МАОН», завідувач кафедри гігієни та медичної екології Одеського національного медичного університету.

БАЛЬ-ПРИЛИПКО ЛАРИСА – докторка технічних наук, професорка, академік і академік-секретар загальнотехнічного відділення ГО «НАН ВО України», академік і віцепрезидентка з технічних наук ГО «МАОН», професорка, декан факультету харчових технологій та управління якістю продукції АПК НУБіП України.

Співатор: Куліш Володимир, доктор фізико-математичних наук, доцент, професор НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського».

ПЕРЕГРУПУВАННЯ ДІМРОТА ТА НУКЛЕОФІЛЬНЕ РОЗЩЕПЛЕННЯ У РЯДУ S-ТРИАЗОЛО[С] ХІНАЗОЛІНІВ – ОРИГІНАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО СПРЯМОВАНОГО ПОШУКУ ХІМІОТЕРАПЕВТИЧНИХ АГЕНТІВ

Доповідачка: Пилипенко Олена, асистентка, Донецький національний медичний університет

Співатори: Святенко Людмила, докторка хімічних наук, Джек-сонський державний університет, науковий співробітник (США); Шабельник Костянтин, кандидат фармацевтичних наук, доцент, Запорізький державний медико-фармацевтичний університет; Коваленко Сергій, доктор фармацевтичних наук, професор, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара; Оковитий Сергій, доктор хімічних наук, професор, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара.

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ЯК ТІЛЕСНО-ОРІЄНТОВАНА ТЕРАПІЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Доповідачка: Древіцька Оксана, докторка медичних наук, доцентка, академік ГО «НАН ВО України» та ГО «МАОН», професорка кафедри внутрішньої медицини ННЦ «Інститут біології та медицини» Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД СИСТЕМИ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ З БІОЛОГІЇ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ПРИРОДНИЧИХ НАУК: ДО ПИТАННЯ ПРО СТРУКТУРНИЙ СКЛАД

Доповідачка: Граматик Надія, кандидатка педагогічних наук, доцентка, Ізмаїльський державний гуманітарний університет.

SOME ASPECTS OF THE INTERACTION OF THE CHEMICAL STRUCTURE AND BIOLOGICAL ACTIVITY OF THE MEDICINAL SUBSTANCE

Доповідачка: WELCHINSKA OLENA, Doctor of Pharmaceutical Sciences, , academician of the NGO «National Academy of Sciences of Higher Education of Ukraine», Professor, Bogomolet's National Medical University

ПЕРЕВАГИ МЕТОДУ ВИСОКОЕФЕКТИВНОЇ РІДИННОЇ ХРОМАТОГРАФІЇ (ВЕРХ) В АНАЛІЗІ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ КОМПОЗИЦІЙ

Доповідачка: Вельчинська Олена, докторка фармацевтичних наук, професорка, академік ГО «НАН ВО України», академік і головна вчена секретарка ГО «МАОН», професорка кафедри хімії ліків та лікарської токсикології Національного медичного університету імені О.О. Богомольця.

Співавтори: БЕЛЕЙ ВАЛЕРІЯ, КУЗКО АЛЛА, студенти Національного медичного університету імені О.О. Богомольця.

БІОЕТИЧНІ АСПЕКТИ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ТВАРИН В ОСВІТІ ТА НАУЦІ У ПЕРІОД СУЧАСНИХ ГЛОБАЛЬНИХ КРИЗ ТА КОНФЛІКТІВ

Доповідачка: Олена Киричко, кандидатка ветеринарних наук, доцент, доцентка Полтавського державного аграрного університету

Співавтори: Кулинич СЕРГІЙ, доктор ветеринарних наук, професор, академік ГО «НАН ВО України», декан факультету ветеринарної медицини Полтавського державного аграрного університету; ШОСТЯ АНАТОЛІЙ, доктор сільськогосподарських наук, с.н.с., академік ГО «НАН ВО України», декан факультету технологій тваринництва та продовольства Полтавського державного аграрного університету; ТІТАРЕНКО ОЛЕНА, кандидатка ветеринарних наук, доцентка, доцентка, Полтавського державного аграрного університету; КОЛОМАК ІГОР, доктор філософії, доцент, доцент Полтавського державного аграрного університету.

СЕКЦІЯ – ПРИРОДНИЧІ НАУКИ

УДК 615.12

Олена Василівна Вельчинська

д.фарм.н., професор

Олександра Вікторівна Аврамчук,

Валерія Андріївна Белей

Алла Вікторівна Кузко

Студенти

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,

м. Київ, Україна

ПЕРЕВАГИ МЕТОДУ ВИСОКОЕФЕКТИВНОЇ РІДИННОЇ ХРОМАТОГРАФІЇ (ВЕРХ) В АНАЛІЗІ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ КОМПОЗИЦІЙ

Анотація. Високоєфективна рідинна хроматографія (ВЕРХ) є сучасним інструментальним методом, який відіграє в сучасному фармацевтичному аналізі провідну роль. Перевагами методу ВЕРХ є висока селективність, низькі межі виявлення компонентів та відтворюваність результатів аналізу. ВЕРХ – це метод розділення компонентів досліджуваної суміші, в якому рідина є рухомою фазою, а тонкодисперсна тверда речовина або рідина на тонкодисперсному твердому носії є нерухомою фазою. Фармакопейні інструментальні методи аналізу лікарських речовин передбачають використання тонкошарової та рідинної хроматографії, в той час, як метод ВЕРХ недостатньо імплементовано у фармацевтичний аналіз.

Ключові слова: високоєфективна рідинна хроматографія, фармацевтичний аналіз, супровідні домішки.

Вступ. Метод рідинної хроматографії базується на механізмах сорбції, розподілу, іонного обміну або розділення за розмірами молекул. Розділення відбувається у колонці рідинного хроматографа, у яку рідина подається під

високим тиском. У методі ВЕРХ використовують скляні або сталеві прямі колонки довжиною 10, 15, 25 см ($d=4-5,5$ мм) або мікроколони 5-6см ($d=1-2$ мм). На поверхню сорбенту як твердого носія наносять тонку плівку рідкої нерухомої фази. Твердий носій – силікагель з привитими функціональними групами, алюмогель, полімерні сорбенти. Метод ВЕРХ є високотехнологічним та перспективним порівняно із іншими хроматографічними методами, тому активізація його використання у фармацевтичному аналізі залишається актуальним завданням контролю якості лікарських засобів.

Огляд літератури. Після огляду релевантної літератури щодо використання інструментальних методів під час фармацевтичного або хіміко-токсикологічного аналізу біологічно активних речовин можна зробити висновок, що найбільш популярними методами аналізу є рідинна (РХ) та газова хроматографія (ГХ), спектральні методи [1-3].

Методи. Абсорбційна спектрофотометрія в ІЧ-області, РХ, ВЕРХ (хроматограф Agilent 1260 Infinity II з УФ детектором), комп'ютерний аналіз за програмою OpenLab CDS.

Результати та обговорення. Метамізол натрію моногідрат (Анальгін або [(1,5-диметил-3-оксо-2-феніл-2,3-дигідро-1H-піразол-4-іл)-N-метиламін] метансульфонат натрію) – відомий лікарський засіб з анагетичною, жарознижувальною та протизапальною дією, однак може призводити за певних умов до небажаних ефектів, таких, як набряк Квінке, анафілактичний шок, синдром Стівенса-Джонсона [4, 5]. Контроль якості субстанції метамізолу натрію повинен проводитися ретельно, щоб вчасно виявити неприпустимі супровідні домішки, які будуть небезпечними для здоров'я та життя пацієнта. Згідно Державної Фармакопеї України [6] ідентифікацію субстанції метамізолу натрію виконують за методом абсорбційної спектрофотометрії в ІЧ-області; якісним виявленням (реакцією за парою сірки діоксиду, який реагує з калію йодатом і розчином крохмалю – забарвлення фільтрувального паперу у синій колір, з натрієвою сіллю хромотропової кислоти у сульфатній кислоті – синьо-фіолетовий колір). Виконуються випробування на прозорість розчину

субстанції, його кольоровість та кислотність або лужність. Супровідні домішки виявляють методом РХ (2.2.29) з УФ-детектуванням при 254 нм: специфіковані домішки С і Е, неспецифіковані домішки А, В, D. Випробуваний розчин, розчини порівняння а, b, d, е готують у метанолі, розчин с – у метанолі та ментолі. Рухома фаза – метанол, буферний розчин (28:72) (6,0 г/л натрію дигідрофосфату Р – триетиламін Р (1000:1), рН якого доводять до 7,0 натрію гідроксиду розчином концентрованим Р. При проведенні дослідження на присутність неприпустимих супровідних домішок у складі метамізолу натрію субстанції методом ВЕРХ нами була модифікована методика їх виявлення та кількісного визначення, саме: рухома фаза А (3,2 г триетиламіну розчиняють у 1000 мл води та доводять рН розчину до $3,0 \pm 0,05$ за допомогою фосфорної кислоти), рухома фаза В – метанол. У якості стандартного зразку використовували фармакопейні стандартні зразки Державної фармакопеї України натрію формальдегід сульфоксилат дигідрат. Формальдегід сульфоксилат дигідрат або натрію формальдегід сульфоксилат (Ронгаліт, Rongalite) є відноситься до небезпечних для організму людини хімічних речовин; використовують як антиоксидант, у синтезі полімерів, для відбілювання тканин (рис. 1).

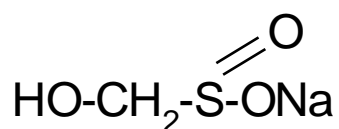

Рис. 1. Хімічна формула натрію формальдегід сульфоксилату дигідрату – супровідної домішки метамізолу натрію субстанції.

Для визначення сторонніх домішок методом ВЕРХ використовували реактиви: фосфорна кислота (чистоти АR), метанол (чистоти для ВЕРХ), воду (чистоти для ВЕРХ) триетиламін (чистоти для ВЕРХ). За допомогою методу ВЕРХ виявлена присутність натрію формальдегід сульфоксилат дигідрату у складі субстанції метамізолу натрію з часом утримування Rt 2,009 мін (при 215 нм) з перевищенням у порівнянні із стандартними зразками (Rt 1,990-1,994 мін, при 215 нм).

Висновки. На відміну від методу РХ, метод ВЕРХ дозволяє виявлення неприпустимої супровідної домішки натрію формальдегід сульфоксилат дигідрату з часом утримування Rt 2,009 мін (при 215 нм) у складі метамізолу натрію субстанції, що підтверджує високу ефективність методу ВЕРХ при аналізі якості лікарських речовин.

Список літератури.

1. Elena Welchinska & Valeriia Vilchynska. (2016). New Compound N1, N1'-(2''-Bromo-2''-Chloroethenyl)-Bis-(5-Fluorouracil) As The Active Antitumor Agent For Sarcoma 180. CBU International Conference Proceedings. V. 4, p.740-743. DOI: <https://doi.org/10.12955/cbup.v4.842>
2. Вельчинська О.В., Ніженковська І.В. (2022). Токсикологічна та судова хімія: навчальний посібник. 3-е вид., переробл. та доп. — К.: ФОП Лопатіна О.О., 332 с.
3. Welchinska, E.V. (2017). Toxicological and forensic chemistry (criminal analysis). Poisonous substances and their biotransformation. Kiev, ADEF-Ukraine.
4. European Medicines Agency (EMA). (2019). Metamizole containing medicinal products. March 20, 2019. Available at: <https://www.ema.europa.eu/en/medicines/human/referrals/metamizole-containing-medicinal-products>. [Accessed March 18, 2022].
5. Drugs.com. Metamizole. (2022). Available at: <https://www.drugs.com/international/metamizole.html>. [Accessed March 18, 2022].
6. Державна Фармакопея України. (2014). 2-ге вид., у 3-х т. Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів». Х.: Укр. наук. фармакоп. центр якості лік. засобів. Т. 2, стор. 442-444.
7. Sax's Dangerous Properties of Industrial Materials. (2004). Ed. by R.J. Lewis. — 11th edn. — New York.